

PERIÒDIC D'ARAN

AUÏE

Ena imatge, eth parçan de Baqueira
1500 en tot auer nheuat

noveme 2022

N. 93

Prumères nhèus dera tardor

ERA VAL D'ARAN SE PREMANÍS ENTÀ UN NAU

MANU MOGA

Q2

www.cudos-consultors.com

Juridic · Laboral · Fiscal · Comptable · Assegurances · Trànsit · Gestoria · Finques

Plaça Pau Casals, 6 pral.
25600 BALAGUER
T 973 45 05 55 F 973 45 08 09

Passeig de Ronda, 57 baixos
25006 LLEIDA
T 973 28 28 18 F 973 28 29 89

Av. Maladeta, 19 baixos
25530 VIELHA
T 973 64 32 32 F 973 64 32 32

SERVEIS

CONSELH GENERAU D'ARAN

Passeg dera Libertat, 16 (Vielha)
973 64 18 01
info@conselharan.org
www.conselharan.org
Twitter: @conselharan
Facebook: Conselh Generau d'Aran

AJUNTAMENTS

VIELHA E MIJARAN

973 640 018
info@vielha-mijaran.org
www.vielha-mijaran.org

NAUT ARAN

973 644 030
www.nautaran.org

BOSSÒST

973 648 157
www.bossost.es/www
ajuntament@bossost.org

LES

973 648 007
www.les.es
info@les.es

ARRES

973 641 819
www.arres.ddl.net

BAUSEN

973 647 024
bausen.ddl.net

CANEJAN

973 648 160
www.canejan.org

ES BÒRDES

973 640 939
www.bordes.ddl.net

VILAMÒS

973 640 739
www.vilamos.es

SERVEIS MÈDICS

EMERGÈNCIES

Espitau Val d'Aran (C/ Espitau 8, Vielha)	973 640 004
CAP (C/ Espitau, s/n, Vielha)	973 643 140
Dispensari Arties	973 642 847
Dispensari Bossòst	973 648 211
Dispensaris Les, Canejan, Bausen	973 648 229
Dispensari Salardú	973 645 818
Dispensari Arres	973 642 694
Dispensari Es Bordes	973 642 039

112

FARMÀCIES

Farmàcia Palà (Vielha)	973 642 585
Farmàcia Català (Vielha)	973 642 346
Farmàcia Almansa (Bossòst)	973 648 219
Farmàcia Almansa (Les)	973 647 244
Farmàcia Palà (Baqueira)	973 644 462
Farmaciola Palà (Arties)	973 644 346
Farmaciola Català (Salardú)	973 644 225

SEGURETAT

Mossos d'Esquadra (Vielha)	973 357 285
Pompiers d'Aran	973 640 080
Guàrdia Civil (Vielha)	973 640 005
Polícia Nacional (Les):	973 648 014
Centre d'allaus d'Aran:	http://lauegi.conselharan.org/

AUÉ, periòdic d'Aran, naix amb la voluntat d'esdevenir la publicació de referència de la Val d'Aran i el punt de trobada dels habitants i visitants d'aquest indret singular. Amb aquesta finalitat posa a disposició dels seus lectors per a qualsevol suggerència aquesta adreça: aue@segre.com

La imatge més suggeridora de la Val d'Aran. La Val d'Aran ofereix als visitants i als mateixos aranesos estampes d'incrèible bellesa. Per a donar-ne testimoni, en aquesta secció AUÉ vol recollir

AGENDA

Teatre familiar en Vielha

26 DE NOVEME. A darreries deth mes de noveme, Vielha e Mijaran viuerà era auantdarrèra session de teatre familiar en aguesta poblacion. Eth prètzhèt deth consistòri deth cap-lòc deth país ei eth de poder aufrir activitats entà totes es edats enes dimenjades.

Ac endonviaràs segur!

Anóncia-te ena nòsta publicacion

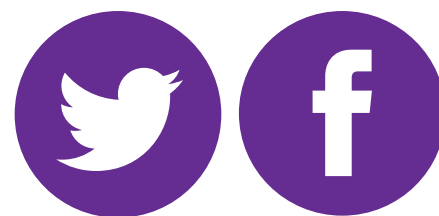
Demana informacion en **973 248 004**

novembre 2022 AUÉ

Xarxa

@aue_aran

en cada edició una d'aquestes imatges, la més suggeridora d'entre les que ens facin arribar els nostres lectors a aquesta adreça: aue@segre.com.

Bodega Sommos @BodegaSommos

«Ayer nos fuimos hasta #Vielha con nuestro distribuidor Casa Badío para catar nuestros vinos en pleno Valle de Arán. ¡Así se empieza bien una semana!»

El Guisante Verde Project @Elguisanteverde

«#Vielha es el corazón de la Val d' Aran, el Valle de Arán, una zona de los Pirineos que es una de las que más nieve acumula, y ofrece para nosotros un mix de excepción, ya que podemos unir en ella dos pasiones, la cultura y la montaña»

Val d'Aran @Val_dAran

«La tardor és un bon moment per conèixer tot l'art que amaguen les esglésies araneses.»

Aran Noticias @arannoticies

«Era marca de garantía "Productes dera Val d'Aran" participe en Gastronomic Forum Barcelona»

CDIA @CdiaAran

«@baqueira_beret inicia la cuenta atrás para su apertura el 26 de noviembre»

Estrea sason d'esquí

Dubertura de Baqueira Beret

26 DE NOVEME. Aguest pròpleu dia 26 de noveme, era estacion d'esquí aranesa de Baqueira Beret tornarà a daurir es sues pòrtes ua temporada més en tot presentar dièrses nauetats fòrça subergessentes. Entre eres, en destaque era milhora en telessèra deth Dossau, a on an passat d'auer un telessèra de tres places e damb ua pòga capacitat de transpòrt de persones ora, a un de 6 places damb ua milhor eficiència. Ath delà, s'an creat naues pistes, entre eres ua ena zòna de Bacivèr e se renaissen d'auti servicis. Baqueira Beret estrearà sason a darrerries de mes s'es condicions climatologiques ac permeten.

Hèstes de Nadau

PENDENT ETH MES DE DESEME. Era Val d'Aran tornarà a víuer un an mes era sua epòca més magica, era des hèstes de Nadau, en tot demorar-i ua grana aflluència de visitaires que gaudiràn de toti es servicis qu'aufriés eth territòri en aguesta epòca der an.

 ARANOIL

Distribución de gasóleo a domicilio

973 644 644
www.aranoil.com

Era Sindica d'Aran, Maria Vergés, presente es rèptes d'Aran

ER AUTOGOVÈRN ARANÉS, ERA SANITAT, E ER ARANÉS, PRINCIPAUS AHÈRS QU'A COMENTAT ERA SINDICA ENA SUA COMPAREISHENÇA ANNAU EN PARLAMENT DE CATALONHA

TÈXTE: **CONSELH GENERAU D'ARAN**

Eth passat 3 de noveme auec lòc era compareishença dera sindica d'Aran, Maria Vergés, en Parlament de Catalunya entà expausar era realitat dera Val d'Aran en tot dar compliment atau a çò que ditz era Lei de Regim Especiau d'Aran en sòn article 80.2.

En aguest sens, era sindica manifestau que: "mès enlà de complir damb çò que ditz era Lei, aguesta compareishença respon tanben ath besonh de dar a conéisher era realitat dera Val d'Aran, en tot sajar de hèr pedagogia dera nòsta singularitat ath temps que, s'ei possible, crear un clima d'empatia entà qu'aguesta cramba coneis-

he es rèptes, grèuges e oportunitats deth nòste país. Ua voluntat que se circunscriu a ua auta de mès grana e istorica, qu'ei era dera defensa e impuls deth nòste autogovèrn, des nòstes institucions e dera nòsta lengua e cultura".

Ena sua intervencion, era sindica a destacat era importància der autogovèrn aranés: "era basa d'aguest autogovèrn ei era de decidir sus tot aquerò que mos afècte e hèc en tot posicionar as personas en centre des politiquas e des accions, sense qu'arrés demore endarrèr" e destacaue, qu'en Aran er autogovèrn se fonamente en tres concèptes essenciaus "en ua defensa des drets istorics e dera identitat, en ua cultura, lengua e identitat pròpria e tanben inclusiva e ena gestion dera proximitat estant". En airau dera sanitat, precisament, era sindica destacaue progrèssi imprescindibles coma eth renauiment e actualizacion deth convèni que regís eth traspàs ath Conselh Generau d'Aran d'aguesta competència, "que d'ençà dera sua signatura en 2006 non s'auie renauit", mès senhalau tanben que eth sistèma sanitari aranés acumule grèus problèmas financers originadi ena retalhada de 2012, que redusic eth pressupòst dera maxima institucion aranesa en un 20%. Ena darrèra part dera sua intervencion, era Sindica d'Aran, demanèc era aprovacion des pressupòsti catalans ath govèrn.

Er aranés en un punt crític

Era sindica tanben a denonciat era situacion critica der aranés, era manca de finançament e proteccion a ua lengua minoritària en ua situacion especiaument fragil, e a demanat as deputats e deputades era sua complicitat entara aprovacion dera iniciativa legislativa registrada per part deth govèrn d'Aran aguest maitin en Parlament de Catalunya entara modificacion dera Lei des Lengues Oficiaus en Ensenhament, que suprimís eth caractèr de "lengua veiculara" der aranés

CONSELH GENERAU

RESIDUS

Se trabalhe en un nau sistèma

Eth govèrn d'Aran a iniciat es trabalhs tara naua licitacion d'aguest servici, pr'amor qu'er actuau contracte finalize en gèr de 2024, e iniciarà ua campanha d'informacion, conscienciacion e participacion ciutadana entà definir-lo. Damb aguesti trabalhs eth govèrn d'Aran preten arténher un modèl adaptat as besonhs actuaus, a traucòs deth quau se poguen complir es objectius mercadi pera UE e era Agència Catalana de Residus.

TECNOLOGIA

Connectivitat ena montanha

s'a amiat a tèrme en Refugi dera Artiga de Lin ua pròva pilòt entà testejar era connexion satellitau a traucòs d'ua trucada ara Sala de Contròtle de Pompièrs-Emergències, en Casau. Aguesta tecnologia incidirà directament ena prestacion de servicis coma eth contròtle dera ramaderia, era monitorizacion deth clima e possibles lauegi, era gestion d'itineraris toristics o es actuacions des servicis d'emergències.

CONSELH GENERAU

Suenha-te

Temps entà tu

Què és?

Necessites temps per tu? Per fer gestions, anar a l'hospital... Suenha-te és un servei del Conselh Generau d'Aran gratuït d'ajuda a la conciliació familiar. Per donar suport als pares, mares i/o tutors legals. És un servei per fer deures, llegir i jugar. Amb acompanyament de professionals.

Per a qui?

És un servei obert a la ciutadania per a infants i adolescents de 3 a 14 anys (P3 - 2n ESO).

Logos: Conselh Generau d'Aran, Departament de Salut, Departament de Treball Social i Família, Departament de Benestar Social i Igualtat Territorial, Departament de Cultura i Patrimoni, Departament de Turisme i Promoció Econòmica.

Pannèu damb eth qu'eth Conselh Generau d'Aran promò era accion

CONSELH GENERAU D'ARAN

Conciliacion familiara en territòri

DAMB UN NAU PROJÈCTE IMPULSAT PETH GOVÈRN D'ARAN

TÈXTE: CONSELH GENERAU D'ARAN

Eth Conselh Generau d'Aran a metut en foncionament des deth passat deluns, 24 d'octobre, eth sòn nau servici "Suenha-te. Temps entà tu", qu'ei un servici gratuït que balharà era maxima institucion aranesa as familhas deth nòste territòri entà facilitar era conciliacion familiara. "Eth principau objectiu deth Conselh Generau d'Aran ei desvolopar accions e politiques que placen as personas en centre e ajuden a melhorar era sua qualitat de vida, e damb aguest objectiu nèish aguest servici", asseguraue era sindica d'Aran, Maria Vergés, en tot híger que "respon ara voluntat de curbir un besonh qu'auem detectat pendent es darrèri tempsi qu'an es familhas araneses". A compdar deth 24 d'octobre, es personas en aguesta situacion qu'agen

de besonh ua estona tà anar tath mètte, hèr gestions...poirà contactar damb eth servici a traucòs deth corrèu electronic: tempsentatu@aransalut.com (avisant damb aumens 24 ores d'antelacion) e gaudir d'un espaci a on es mainatges e mainades poderàn jugar, hèr es déuers o liéger damb er acompanyament des professionaus deth servici, 2 ores e mieja ath dia damb un maxim de dus dies per setmana. Eth servici "Suenha-te. Temps entà Tu" s'aufrirà enes dependències deth CDIAP (Carrèr Pomaròla 12 de Vielha) de deluns a diuendres de 15 a 20 ores e es dissabtes de 10 a 13 ores. "Suenha-te. Temps entà Tu" aufrís un espaci segur entà qu'era mainadèra pogue hèr es déuers, liéger e jugar damb acompanyament professionau especializat.

SEGURETAT

Resequidi rem restota

Eth Ministèri de Transpòrts, Mobilitat e Agenda Urbana anoncièc eth passat 24 d'octobre que trè a licitacion eth projècte de melhora deth tram dera N230 comprenut entre era boca Nòrd e Vielha. Aguest projècte s'emmèrque ena "Agenda N230" qu'eth secretari generau d'infraestructures der Estat, Xavier Flores, presentèc ena sedença deth Conselh Generau d'Aran eth passat mes de seteme. Era sindica d'Aran, Maria Vergés, manifestaue era sua satisfaccion per aguesta noticia que "evidéncie eth compromís der Estat damb aguesta carretèra"

CONSELH GENERAU D'ARAN

ETH CONSELH GENERAU D'ARAN TRABALHE TANBEN EN COORDINACION DAMB ERA GENERALITAT DE CATALONHA ENTARA MILHORA DERA CARRETÈRA C-28 ENTÀ AUMENTAR-NE ERA SEGURETAT

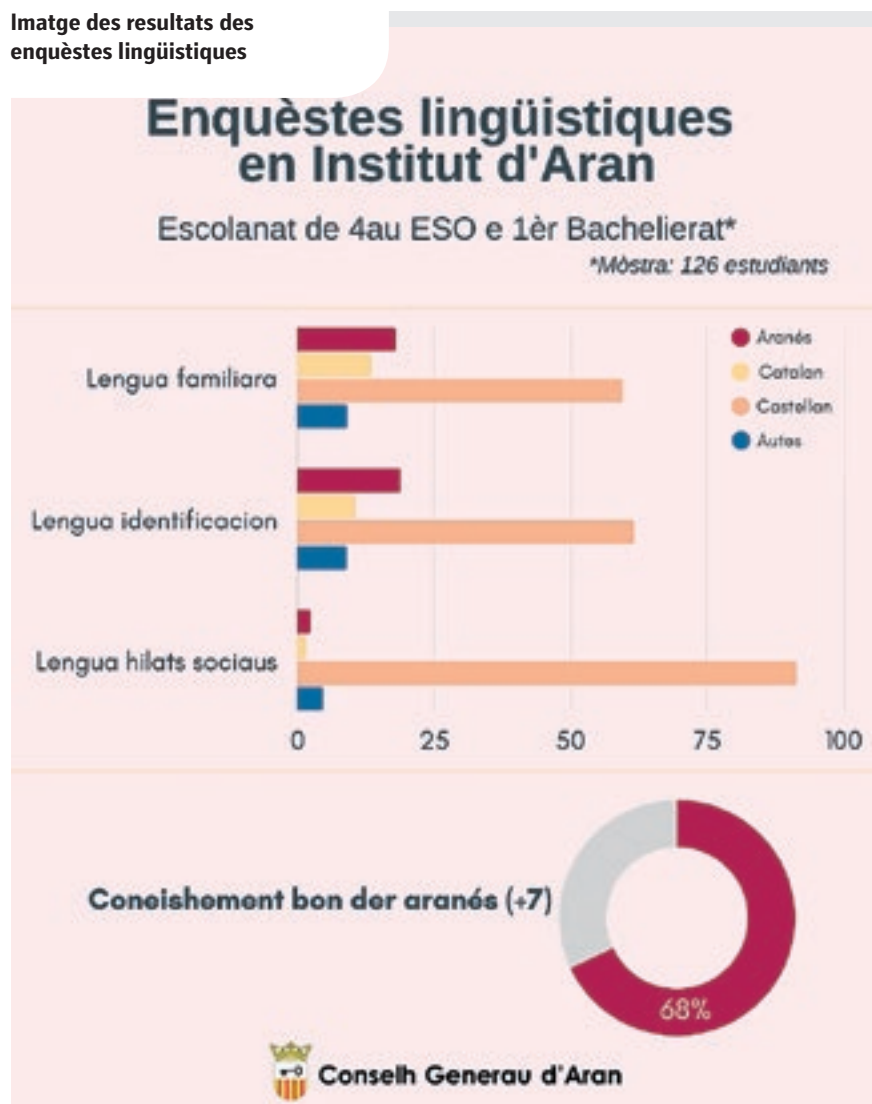
CONSELH GENERAU D'ARAN

EDUCACION

Naua Taula d'Ensenhament

Era creacion d'aguesta Taula respon ara voluntat deth govèrn d'Aran d'establir un espaci de coordinacion e participacion entà, per un costat, establir un debat constructiu sus er ensenhament en Aran e, per un aute, impulsar accions qu'ajuden ath desenvolupament e consolidacion dera Escòla Aranesa coma element vertebrador dera nòsta societat e coma motor deth procès de normalizacion lingüística. Entre es accions destacades d'aguesta primèra amassada ua d'eres en siguec era normalizacion lingüística.

Imatge des resultats des enquêtes lingüistiques

CONSELH GENERAU D'ARAN

Er aranés, pòc parlat pes joeni

EN UES ENQUÈSTES AMIADES A TÈRME PETH GOVÈRN D'ARAN, SE CONSTATE AGUEST HÈT

TÈXTE: **CONSELH GENERAU D'ARAN**

Es dies 17 e 18 d'octobre, eth Conselh Generau d'Aran a tornat a aufrir, com en cors passat as estudiants de primèr de Bachelierat e, per primèr viatge, tanben as de quatau d'ESO, charrades entà hèr-les a préner consciéncia dera situacion der aranés e deth procès de substitucion lingüística de lengües minoritàries com era nòsta lengua.

En marc d'aguestes charrades, dies abans, eth Conselh Generau hec ua enquèsta as 126 estudiants d'aguesti cors. Es resultats obtenguts son es següents. Er aranés ei era lengua familiara, combinada damb d'autes lengües, d'un 17,9% des estudiants.

Un 18,8% declare auer er aranés coma lengua d'identificacion.

Un 2,4% manifèste qu'era darrèra publicacion en hilats socials siguec en aranés.

Sus eth coneishement dera lengua, es joeni manifèsten auer un coneishement bon d'aranés, de lèu un 7 sus 10. "Es donades obtengudes reflectissen era delicada situacion que traùesse era lengua pròria d'Aran, que hè temps que se trape ath limit dera superviuença" afirmaue era sindica d'Aran, Maria Vergés, en tot híger que "deth Conselh Generau d'Aran ença trabalham sense descans entà arténher eth finançament e recorsi entà revertir aguesta situacion".

JO CROMPI EN ARAN ...E TU?

Consumís Val d'Aran

VAL D'ARAN
Era essència des Pirenèus

Conselh Generau d'Aran

www.visitvaldaran.com

 #Val_daran

QUAN CROMPAM EN COMÈRÇ LOCAU, CROMPAM QUALITAT E SOSTENIBILITAT.

Des deth Conselh Generau d'Aran e Romero Polo volem fomentar es productes de comèrç locau, pr'amor non an auut de recórrer milers de kilomètres enquia arribar a casa nòsta. Son **molt més sostenibles** ja que se redusís era contaminacion generada peth transpòrt e se **disminuissen es residus** de besonh tà empaquetar e trasladar es productes.

Quan dam supòrt ad aquest comsum, damb supòrt ath nòste territòri e cream lòcs de trabalh. Pr'amor darrèr de cada comèrç i a un gran equip de persones.

Romero Polo

#Vielha e Mijaran

www.vielha-mijaran.org

Reforma integráu deth cementèri de Vielha

ER AJUNTAMENT DE VIELHA E MIJARAN A REALIZAT UN IMPORTANT LAUAT D'IMATGE D'AGUESTA INSTALLACION, A ON DESTAQUEN 18 NAUI CAVÒTS

TÈXTE: **MANU MOGA**

Er Ajuntament de Vielha e Mijaran auance damb es trabalhs de milhora e ampliacion deth cementèri "Sant Miquèu" de Vielha. Ua actuacion fòrça de besonh, damb era que se milhore er estat actuau d'aguesta installacion, desmilhorada peth pas deth temps. Er equip de govèrn realize ua reforma generau fòrça importanta ath long deth cementèri. En aguest sens, s'an sanejat es murs e façades des cavòts ja existents, en tot reparar es henerècles produsides peth pas deth temps, era umiditat e es gelades en epòques heiredes. Atau madeish, s'a tornat a pintar, entà milhorar era imatge estetica.

Ua des accions mès subergesentes ei era ampliacion deth numerò existent de cavòts, a conseqüència dera contunhada demanda que se genè. En totau s'an bastit 18 nauï cavòts. D'aute biais, s'a installat un enluminat de baisha intensitat entà qu'es familhars poguen auer ua milhor visibilitat, sustot, en epòques de mens lum solar (tardor e iuèrn), mès en tot evitar era contaminacion luminica. Ath delà, s'a plaçat un sistèma d'aiguatge programat automatic damb asporsors, e que dispause d'un sensor de pluja, entà que pogue activar-se enes moments de manca d'aigua e non degalhar-la pendent es tempèstes, en tot milhorar era eficiència der emplec der aigua.

"Aguesta milhora en cementèri ère fòrça de besonh, pr'amor qu'aguest equipament meritaue un lauât de cara important a conseqüència deth pas deth temps", comente eth baile de Vielha e Mijaran, Juan Antonio Serrano.

Eth cementèri "Sant Miquèu" de Vielha presente un estat renauït

AJUNTAMENT DE VIELHA E MIJARAN

SUBVENCIONS

Ajudes entà materiau escolar ar alumnat dera Escòla Garona

Er equip de govèrn der Ajuntament de Vielha e Mijaran sufrage eth 50% deth còst deth materiau escolar des alumnes dera Escòla Garona entath cors escolar 2022-23. Gràcies a d'aguesta mesura, mès de 400 alumnes se'n beneficiaràn d'aguesta ajuda en un convèni signat damb eth centre escolar, damb eth que se destinaràn 20.000€ entà ajudar as familhes. "Damb aguest convèni, des der Ajuntament de Vielha e Mijaran seguim en tot ajudar as familhes deth municipi a paliar part des efèctes dera crisi economica derivada dera pandèmia dera COVID-19", comente eth baile de Vielha e Mijaran, Juan Antonio Serrano. E ahig que "refortilham eth nòste compromís damb es familhes d'ajudar-les en un moment economicament complicat".

ER EQUIP DE GOVÈRN JA BALHÈC UA AJUDA EXTRAORDINÀRIA EN 2020 E, A COMPDAR DE 2021, AGUESTA AJUDA ENTÀ MATERIAU S'A ESTABLIT EN FORMA DE CONVÈNI ANNAU

AJUNTAMENT DE VIELHA E MIJARAN

POLITICA

6au modificacion de credit

Damb aguesta aprobacion per part deth plen municipau per valor de 362.875,35 € se poderà hèr front ara pujada de prètz en çò que tanh a materiaus, atau coma des subministraments electricus e de consum des desparièrs equipaments municipaus. Deth totau d'aguesta modificacion, 184.975,11 € provien deth romanent de tresaureria deth consistòri. En aguesta modificacion tanben demore reflectit un nau convèni damb Caritas Val d'Aran per valor de 15.000 € entà ahèrs sociaus.

AJUNTAMENT DE VIELHA E MIJARAN

ENSENHAMENT

Practiques de trabalh

Quate alumnes deth Cicle Formatiu de Grad Mejan de Gestion Administratiua (GAD) der Institut d'Aran se trapen en tot realizar es sues practiques en equipaments municipaus: Dus alumnes hèn foncions de supòrt enes corsis de natacion enes piscines deth Palai de Gèu, ua alumna realize prètzhèts administratius ena recepcion deth Palai e ua quatau hè practiques de supòrt ena Bibliotèca Generau de Vielha, en un convèni entre eth centre escolar e eth consistòri.

ER AJUNTAMENT RESPON

Más municipio

JUAN ANTONIO SERRANO
BAILE DE VIELHA E MIJARAN

Llegamos a noviembre y, con el, nos vamos acercando al final del año 2022. Desde el consistorio seguimos trabajando sin descanso en mejorar los servicios que ofrecemos a nuestros vecinos y nuestras vecinas. Si bien venimos de unos años un tanto convulsos como consecuencia de la pandemia del COVID-19, que nos ha hecho modificar los planes previstos para esta legislatura, seguimos avanzando en finalizar los diferentes proyectos que tenemos encima de la mesa, y de los que se beneficiará mucha gente. Hace pocas semanas estrenábamos el nuevo Skate Park "Eth Solan" de Vielha, que cada día acoge a muchos jóvenes de diferentes edades que disfrutan con esta instalación municipal. Incluso gente de fuera de la Val d'Aran viene expresamente para utilizarlo. Este equipamiento se encuentra muy cerca de la pista polideportiva exterior, dónde también los jóvenes pueden practicar fútbol y baloncesto al aire libre. Desde su inauguración en verano, muchos jóvenes se han acercado a disfrutar de este espacio también. Desde el Ayuntamiento de Vielha e Mijaran ofrecemos una amplia gama de equipamientos concentrados en pocos metros de distancia, para que nuestra juventud tenga una oferta lúdica y deportiva suficiente. Por otro lado, estamos trabajando en la licitación para ofrecer el campo de fútbol en los terrenos de la Escola Garona, y que en los próximos meses también se podrá comenzar a ejecutar.

URBANISME

Milhora dera pavimentacion de Gausac

Pendent aguest mes de noveme, s'a finalizat era prumèra part deth projècte de milhora dera pavimentacion ena Carretèra de Gausac. Ua intervencion que balhe mès qualitat ar accès ath pòble de Gausac des de Vielha. Aguest projècte ei executat pera Entitat Descentralizada de Gausac, damb un pressupòst de 368.248,41 €, que compde damb un finançament de 180.000 € per part der Ajuntament de Vielha e Mijaran, e ua petita aportacion deth Plan d'Inversions Locaus. Er objectiu ei evitar un parcatge descontrolat de veïculs, sustot, en epòques de nauta presència toristica, e fomentar un espaci de pas-seig de pedonhs enquiara glèisa de Sant Martin de Tours.

AJUNTAMENT DE VIELHA E MIJARAN

S'AMPLIE ER ESPACI ENTÀ TREPADÈR ENQUIA 2,60 MÈTRES, E ERA CAUÇADA ENTÀS VEÍCULS SERÀ DE 5 MÈTRES. ENA PRIMAQUERA CONTUNHARÀ ERA FASA FINAU D'AGUESTA ÒBRA DAMB ER ENGODRONAT DERA CARRETÈRA

BOSSÒST

SEGURETAT

Plaçament de baranes ena N-230

Er Ajuntament de Bossòst a plaçat ua sèria de baranes ena traucèssa dera Nacionau 230 deth parçan deth Grauer entà aumentar era seguretats ena zòna. Aquesta accion refortilhe aguesta intencion pr'amor qu'anterioraments ena pròpria via dejà s'an plaçat diuersi semaforos entà garantir eth pas as pedons d'ua forma mès segura pes carrèrs dera poblacion de Bossòst.

Bona acuelhuda dera hèira ramadèra

SUCCÈS ENA HÈIRA DE BOSSÒST, ERA QU'EI ERA DARRÈRA DE TOTA ERA VAL D'ARAN DAMB UA BONA PRESÈNCIA DE RAMADÈRS

TÈXTE: ÀLVAR ORDOÑEZ

Era poblacion de Bossòst a tornat a viuer era sua hèira ramadèra. Aquesta s'hestège a darrerries deth mes d'octobre des de hè uns ans pr'amor qu'atau s'apròpe mès public tan dera Val d'Aran coma de d'alti emplaçaments deth territòri. Rebrembam qu'aguest eveniment non se poguèc amiar a tèrme en 2020 pera crisi sanitària deth coronavirus e entà evitar quinsevolh tipe de risc de contagi ena epòca dera tardor.

Aguesta hèira compde damb un gran valor istoric sustot entàs vesins d'aguesta poblacion ja qu'era tradicion indique que hè detzeats e centeats d'ans es pagesi baishauen es sòns ramats dera montanha, e aqui, se hègen es transaccions de crompa-venda damb es marchands que venguien de dehòra entà emportar-se eth milhor bestiar possible. En aquera epòca, i auie ua nauta presència de vaques, crabes, oelhes o shivaus.

Mòstra de bestiar ena hèira de Bossòst

BOSSÒST

ER AJUNTAMENT RESPON

Bossòst dinamic

AMADOR MARQUÉS
BAILE DE BOSSÒST

Auem podut hèr un balanç fòrça positiu dera sason d'ostiu en Bossòst. Totun, era redubertura deth pòrt deth Portilhon, a contribusit, sense dubte, ara tornada de visitants per aguesta via tan fonamentau entath nòste municipi. En aguest mes de noveme, s'amendrís era activitat toristica e per açò fòrça establiments profiten entà barrar. Mès, tanben cau d'èder que pendent aguest temps, enes darrèri mes, d'ençà der Ajuntament auem detectat un cèrt dinamisme en loguèr e dubertura de nauti negòcis, qu'ara comencen era sua activitat, e qu'animen era vida social e economica deth municipi. Benvengudi siguen. Demoram qu'agen ua longa e fructifèra vida, amassa damb es dejà dubèrti e consolidadi, peth ben de toti, pr'amor que conformen ua trama urbana viua entà un municipi que vò reviscolar damb garanties d'un futur de prosperitat collectiva. Autant passe damb er aqueriment de solars, bastisses e abitatges entath sòn profit e rehabilitacion, aumens en quauqu'uns deth cap dera vila. Aquesta qu'ei ua des apòstes der Ajuntament per miei dera regeneracion d'aguest airau justament entà reviscolar-le e hèr possible, entre d'outes accions, er increment dera ofèrta disponibla d'abitatge, ua des granes mancances d'Aran. Per aguest motiu, er Ajuntament, laguens des sues possibilitats, aprovèc era suspension de naues licències d'apartaments toristics entà non ipotegar possible viuenda en municipi de Bossòst entà familhes que volguen demorar aciu.

#Naut Aran

Naut Aran promò eth loguèr social en municipi

DAMB UA REFORMA DE LEGISLACION ENA QUE VÒ CAMBIAR ER USATGE DE LICÉNCIA DE LOCAU COMERCIAU A ABITATGE SOCIAL ENÀ ACUÉLHER FAMILHES

6

SON ES PISI QUE BASTIRÀ
ER AJUNTAMENT ENÀ
FAMILHES EN SALARDÚ

30

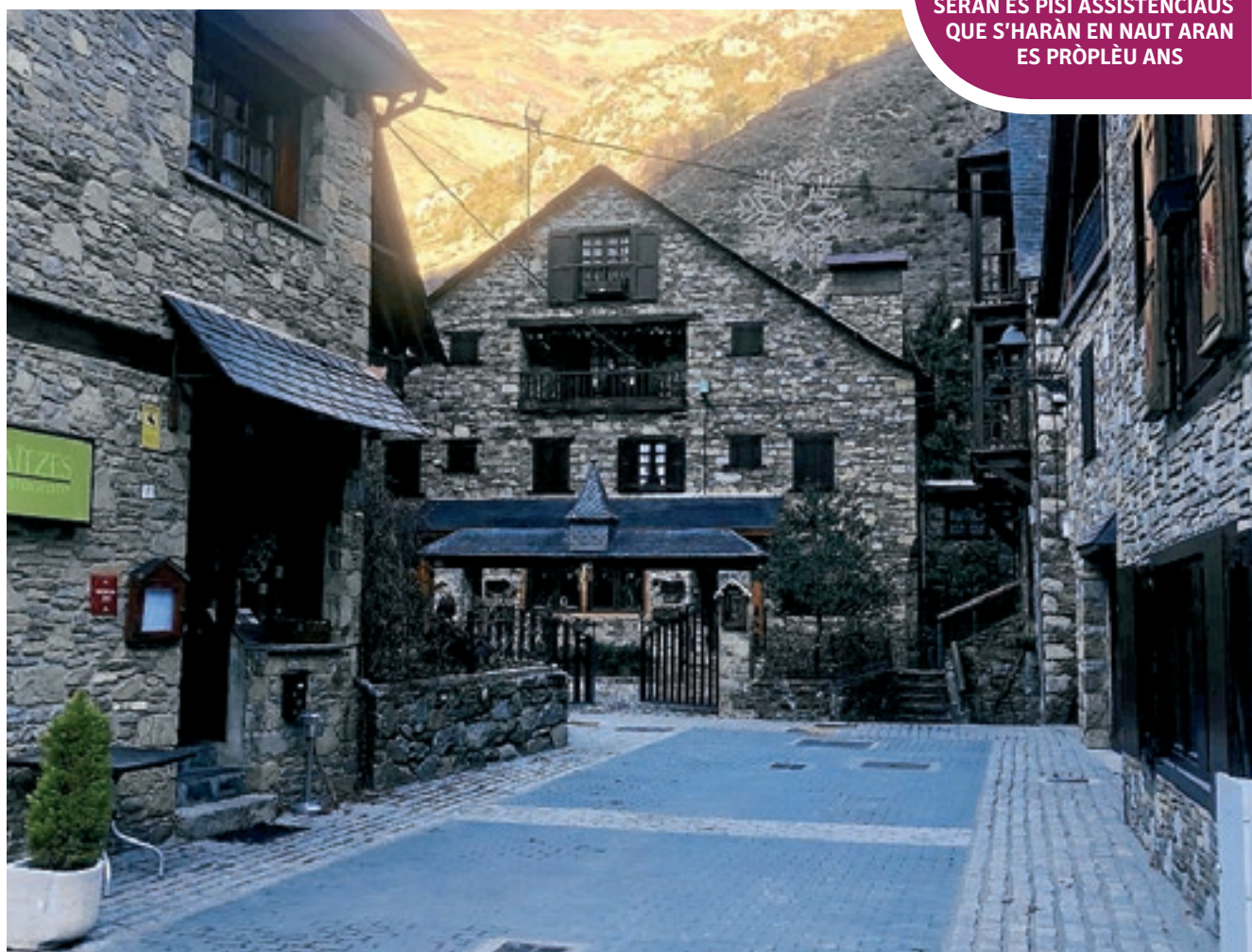
SERÀN ES PISI ASSISTENCIAUS
QUE S'HARÀN EN NAUT ARAN
ES PRÒPLÈU ANS

TÈXTE: AJUNTAMENT DE NAUT ARAN

Er Ajuntament de Naut Aran anóncie a toti es vesins que se tramite era modificacion des Nòrmes Subsidiàries de Planejament entara creacion d'abitatge plurifamiliar de loguèr social regulat en municipi gràcies ar acòrd confirmat pera Comission d'Urbanisme dera Val d'Aran.

Aguesta regulacion preten era creacion de mès abitatge social per part deth consistòri que consistirie en hèt qu'es locaus plaçadi enes baishi damb licéncia urbanistica d'edificacion podessen reconvertir e obtier ua licéncia d'abitatge social de loguèr segon eth regim generau establert entàs abitatges socials pera Generalitat de Catalonha, entà poder aufrir era possibilitat que gesquen en mercat de loguèr en aquestes condicions. Sus aquest ahèr se destaque que, un viatge modificat er usatge a abitatge social de loguèr, non poderà revertir aquest usatge ara iniciu de locau, damb er objectiu d'evitar especulacion immobiliària. Cau rebrembar qu'eth plen der Ajuntament de Naut Aran aprovèc aquesta mesura impulsada pera equipa de govèrn eth pasat 17 de seteme der an 2020.

Es nau abitatges d'Emparment Public sus es antics locaus auràn de dar compliment as condicions minimas d'abitabilitat que regule eth Decrèt 141/2012 sus es condicions minimas d'abitabilitat des abitatges e era cèdula d'abitabilitat. Es prètz serà pera regulacion der abitatge social.

NAUT ARAN

Politiques de vivienda social en Naut Aran enes darrèri mesi

Eth baile de Naut Aran, César Ruiz-Canela, destaque que "un des nòsti objectius pendent aquesti darrèri ans a estat era creacion d'abitatge social. Aguesta mesura ei un exemple pr'amor que sajam de reconvertir locaus en planta baisha que non agen usatge o que volguen cambiàc entà acuelher a familhes a un prètz social.

Portam fòrça temps en tot trabalhar en accions especificas entad aquesti collectius coma tanben serie era iminenta creacion des pisi de loguèr social ena zòna dera plaça dera Pica de Salardú o eth projècte d'equipaments dotacionaus e publics en centre d'aguesta madeisha poblacion damb 30 abitatges assistenciaus tàs vesins"

SEGURETAT

Milhora dera Trauessia

Eth Servei Català de Trànsit balhe ua subvencion ar Ajuntament de Les per valor de 82.809,61 € damb era que se realizaràn diuèrses actuacions entà milhorar era seguretat ena Trauessia (N-230) deth pòble. S'installarà un semafor en un nau pas de pedons, que substituirà er actuau, entà adaptar-lo as persones damb mobilitat redusida. I aurà un sistèma d'enluminat LED alimentat per energia solara e que s'activarà per moviment. Atau madeish, i aurà pannèus en Braille entàs invidents. Ath delà, tanben se plaçarà enluminat LED entà visibilizar toti es passi de pedons ena trauessia.

AJUNTAMENT DE LES

ETH PROJÈCTE DE MILHORA ENA TRAUSSIA (N-230) REFORTILHARÀ ERA SEGURETAT E ACCESSIBILITAT ENES 9 PASSI DE PEDONS EN AGUEST PARÇAN, DAMB ESPECIAL ATENCION ENES ANDICAPADI

AJUNTAMENT DE LES

NAUES TECNOLOGIES

Installada era fibra optica

Pendent aguesta setmana era entèrpresa installadora dera fibra optica a installat eth centre operatiu e a amiat a tèrme es pròves operatives deth servici, de connectivitat e de metuda en foncionament deth hilat. Aguestes pròves s'an realizat damb alimentacion de bateries extèrnes. En aguesti moments sonque manque era installacion dera alimentacion electrica fixa, que permet eth foncionament deth hilat. Aguest servici permetrà realizar es activitats ludiques e professionaus damb major celeritat e efectivitat.

Era Aubèrja Matabòs demore barrada ara demora d'ua reforma

AJUNTAMENT DE LES

Reforma de Matabòs

ER AJUNTAMENT DE LES RECEBERÀ 342.000 € DER ESTAT ESPANHÒU ENTÀ REABILITAR ERA AUBÈRJA

TEXT: **MANU MOGA**

Er Ajuntament de Les receberà 342.000 euròs entara reforma dera Aubèrja Matabòs. Eth Ministèri de Transpòrts, Mobilitat e Agenda Urbana a concedit ath consistòri aguesta quantia laguens deth programa de subvencions PIREP (Plan de Reconstrucció de Espacios Públicos) des hons europèus Next Generation.

Eth projècte de rehabilitacion d'aguesta bastissa contemple era actualizacion des installacions, era lum e eth cauhatge, e eth cambi des barraments extèriors atau coma des isolaments dera cubèrta, que permetrà que s'optimize era demanda e eth consum energetic damb sistèmes mès

eficienti e sostenibles.

Aguesti trabalhs son ua grana oportunitat entath municipi pr'amor que permetrà dispasar d'ues installacions actualizadas entà implementar diuèrses activitats enes que s'i trabalhe d'un temps ençà, damb iniciatua publica privada e diuèrses associacions.

Era Aubèrja Matabòs siguec reformada en an 1999, compausat per dues bastisses tipiques dera Val d'Aran (pèira de vista naturau, tèt d'pissarra, husta interiora, eca) e comunicadi per un pati jardin. Enes entorns s'i pòden amiar a tèrme fòrça excursions e activitats damb era nhèu coma protagonista.

#Actualitat

10 ans damb eth Hospital del Mar

SE COMMEMÒRE ERA ALIANÇA ENTRE ARAN SALUT E ETH PARC DE SALUT MAR QUE PERMET QU'ERA SANITAT ARANESA SIGUE DE QUALITAT, E TANBEN ETH DETZAU ANNIVERSARI DETH SERVICI D'ONCOLOGIA

TEXT: **MANU MOGA**

Eth passat 21 d'octobre auec lòc er acte de commemoracion des dètz ans d'aliança estrategica entre Aran Salut e eth Parc de Salut Mar, damb era preséncia e participacion dera sindica d'Aran, Maria Vergés, e des principaus responsables d'aguesta aliança e professionaus de diuèrsi airaus.

Se destaquèc era importància qu'a entath sistèma integrat de benèster e salut aranés poder compdar damb eth supòrt e colaboracion deth Parc de Salut Mar en diuèrsi airaus. En aguest sens, era sindica d'Aran manifestaue que "mos permet, ath delà de facilitar er accés a servicis de nauta especializacion, disposar de professionaus qualificats que balhen supòrt as nòsti professionaus, que dejà amien a tèrme un trabalh remercablè" e higie que "mantier e aprigondir ena aliança damb un centre de referéncia coma ei er Hospital del Mar ei indispensable entà melhorar e consolidar eth nòste sistèma sanitari e social, en tot balhar ara ciutadania aranesa era atencion de besonh sense auer de desplaçar-se dehòra deth nòste territòri, en tot melhorar atau era sua qualitat de vida e assisténciau e garantir es sòns drets coma ciutadania.

Fòrça especialistes sigueren presenteni enes actes celebradi

CONSELH GENERAL D'ARAN

ORIOI SALA

POLITICA

Pressupòst rècord en Vilamòs e Era Bordeta

Eth Govern der Ajuntament de Vilamòs/Bordeta, a aprovat eth pressupòst mès naut dera istòria per dusau còp consecutiva. Un pressupòst de 815.000 €. Es òbres importantes previstes son: Melhora e reforma integrat de tot er enluminat public de Vilamòs, melhora dera planta baisha dera sala social, creacion d'un nau trepadèr des deth camp de fòtbòl enquiara zòna des lordères e naua ubicacion des contenedors, pavimentación e servicis deth Carrèr San Francisc,

815.000 E EI ETH PRESSUPÒST APROVAT ENTÀ 2023, QUE PER DUSAU AN SEGUIU SUPÈRE ES SÒNS RÈCORDS ISTORICS

e es despenes de personau per valor de 118.000 €. E era prevision deth dia a dia entà despenes de mantenéncia de tot eth municipi que puge ar entorn de 130.000 €.

#Actualitat

Demana de restriccion des camions en iuèrn

EN 2019 E 2021 ETH CONSELH GENERAU D'ARAN DEJÀ ARTENHEC AGUESTA LIMITACION PENDENT ES DIMENJADES ENTRE ERA LOCALITAT DE BENABARRE (ÒSCA) E ERA TERMIÈRA FRANCESA D'ARAN

Mès de 600 camions ciculen a diari pera N-230 ena Val d'Aran

CONSELH GENERAU D'ARAN

TÈXTE: MANU MOGA

Era sindica d'Aran, Maria Vergés, a sollicitat per carta ath subdirector generau de Gestion dera Mobilitat e Tecnologia dera Dirección General de Tráfico (DGT), Jorge Ordás, e ara responsable deth Servici Territoriari de Transit de Lleida, Maria Trilla, era limitacion deth pas de camions ena N-230 pendent era sason d'iuèrn entà garantir era seguretat des usatgèrs e usatgèras dera via.

"Era carretèra N-230 se caracterize per èster, pendent es darrèri ans, ua via damb nauta sinistralitat pr'amor qu'era nauta preséncia de veïculs articuladi e es condicions orografiques e climatologiques la hèn especiaument perilhosa", afirmaue era sindica d'Aran, en tot híger que: "dejà er an passat e, prèviaments, en 2019 sollicitèrem ath Ministèri de Foment que s'estudièssen mesures qu'ajudèssen a palliar aguest risc e, en aguest sens, s'aprovèc era restriccion deth pas de veïculs articuladi de mercaderies pendent era tempsada d'esquí, qu'ei quan aguesta via compde damb ua major afloéncia".

Se calcule qu'ath torn de 600 camions ciculen pera N-230 cada dia en tot traessar era Val d'Aran.

JOENESSA

I Jornada sus Addicions en Joeni

Eth Conselh Generau d'Aran a acuelhut un cycle de conferéncias, impartides per professionaus des aïraus sanitari, sociu e educatiu, a on s'an abordat es principaus hònts d'addicion entre es joeni: d'alcòl e drògues, passant pera addicion as jòcs, apòstes o naues tecnologies.

ECOLOGISME

Mireia Boya, directora Cambi Climatic

Era aranesa Mireia Boya serà nomentada coma naua directora generau de Qualitat Ambientau e Cambi Climatic en govèrn dera Generalitat de Catalunya de Pere Aragonès. Boya substituïs a Marc Sanglas en aguest cargue, pr'amor qu'a estat nomentat secretari de Mobilitat. Mireia Boya Siguec deputada dera CUP entre 2016 e 2017.

ESPÒRTS

Stage de patinatge en Palai de Gèu

Eth Palai de Gèu de Vielha acuelherà un stage de tecnicacion de patinatge artistic es dies 3 e 4 de deseme, damb era patinadora e entrenadora internacionau, Sara Hurtado. En aguest stage s'impartiràn classes as grups ISU, A, B e C. Es prètz der stage son es següenti: Entàs categories ISU e A, 125€, mentre que entàs grups B e C, 50€. Eth 25 de noveme finalize eth tèrme d'inscripcions.

CONSELH GENERAU D'ARAN

ESPÒRTS

Renauit eth convèni damb esportistes d'elèit

Eth govèrn d'Aran a renauit e ampliat enguan aguesti convènis de patrocini, en tot balhar supòrt economic a Aymar Navarro, Alex Puente, Marta Céster, Abel Moga, Maria Iglesias, Samuel Beso, Alex Dedieu e Jara Beso enes sues carrèrs esportives e promocionar atau era Val d'Aran coma destinacion esportiva de referéncia a nivèu internacionau. Enguan, era maximala institucion politica aranesa destinarà 28.000€ entà d'aguesti convènis a esportistes.

BAQUEIRA-BERET

Ua des milhors estacions d'esquí de tota Euròpa

TÈXTE: ÀLVAR ORDOÑEZ

Baqueira s'a convertit damb eth pas des ans en ua referéncia a nivèu d'estacions d'esquí de tota Euròpa gràcies ath sòn incansable trabalh respècte a milhorar-se dia a dia e arténher era excelléncia. Xavi Ubeira, director comerciau deth complèx, afirma que "a nivèu de promocion exteriora, vam tà hèires entà hèr promocions de grops e touroperadors. Auem anat entà França, Brasil, Anglatèrra, pr'amor que son possibles clients que volem ampliar en nòste futur. Sabem qu'eth client francès ei fòrça consolidat e volem que mos poguen conéisher mès es suècs e es anglèsis.

Sus es perspectives respècte eth cambi climatic, Ubeira concrète que "non podem barrar es uelhs. Eth cambi climatic i é, mès credem qu'era tecnologia e es naues e futures energies renauibles aportaran un valor ahijut que mos pòden potenciar e aufrir naues formes de víuer es espòrts de nhèu." Baqueira Beret a previst daurir es sues installacions eth pròplèu 26 de noveme s'es condicions climatologiques atau ac permeten, e damb eth prètzhèt d'arribar a chiffres similares as que arthenheren est an passat a on superèren eth milion d'esquiadors, tot un recòrd absolut d'ençà dera creacion dera estacion en an 1964. Enguan eth prètz de forfait, damb eth Baqueira Pass, serà de 59 èuros e i aurà diuèrsi beneficis en foncion d'agarrar promocions per dies. Entà Xavi Ubeira definir Baqueira ei fòrça complicat, pr'amor que Baqueira, ei tot. "Ei cultura, ei gastronomia, ei nhèu, ei montanha, ei passion, e tot çò que mos vincule ad aguest meravelhós territòri", conclúdie Ubeira.

ÀLVAR ORDOÑEZ

ÀLVAR ORDOÑEZ

AN DE FONDACION

1964

FONDADOR

ARIAS E JORDANA

DIA DE DUBERTURA

26 DE NOVEME

LOCALIZACION

NAUT ARAN

NAUETATS

Enguan Baqueira-Beret compde damb diuèrses nauetats entre es qu'en destaque eth renauiment deth telessèra deth Dossau que permeterà ua major eficiéncia ena zòna pr'amor que poirà transportar mès persones e tanben arribarà ara sua destinacion en menor temps deth sistèma anterior.

UN DES GRANIS RÈPTES EI ASSMILIAR-SE A D'AUTES ESTACIONS D'ESQUÍ AMERICANES A ON ERA ATENCION ATH CLIENT EI EXCELLENTA

«Es reserves
tà esquiar
van a molt
bon ritme»

Com se presente aquest nau an?
Dempús dera darrèra fòrça ben pr'amor qu'artenherem ues tanplan bones donades.

Tot hè indicar que serà eth primèr an sense Covid-19... Era vertat ei qu'era Covid-19 encara serà present pr'amor que i aurà restriccions en çò que tanh as transpòrts, mès vierà mès gent.

Quin ei eth principau objectiu de Baqueira-Beret enguan? Apropar-se as esquiaires der an passat que sigueren 1.033.000 esquiaires, eth nòste recòrd particular deth complèx, ua grana illusion serie tornar a arribar a chifres similares.

Quin a estat eth tòn milhor moment pendent aquesti ans? Non ac sai deth tot. Pòt èster quan entrè de Director de Marketing pr'amor que jamès i auie estat en aqueth airau e podie hèr fòrça causes.

E eth pitjor? I auut moments complicadi coma per exemple quan siguí en Palhars pendent dus ans en parçan de València d'Aneu.

Enguan torne eth Freeride World Tour, quines sensacions auetz? Encantadi pr'amor qu'eth Freeride

ÀLVAR ORDOÑEZ

XAVI UBEIRA RUBIO ENTREVISTA

TÈXTE: ÀLVAR ORDOÑEZ

Xavi Ubeira ei un aranés neishut eth 3 de mai en 1970 en Lhèida e residís en Salardú. Se definís coma ua persona constanta, treballadora e motivat damb es sòns objectius. Forme part de Baqueira Beret des de 2000-2001 e ei Director Comerciàu deth complèx des der an 2014-2015, un cargue que l'apassione.

World Tour ei tanben encantadi damb nosati. Sonque podem auer bones paraules entà eri

Ja auetz rebut es primères telefonades de reserva enguan? Portam des deth mes de junhsèga damb es servicis de reserves abilitadi e sonque te pogui díder qu'es causes van molt, molt ben.

Ei Baqueira Beret ua des estacions mès potents d'Euròpa? A nivèu de Sud d'Euròpa certament mos trapam molt ben plaçadi, totun i a regions encara de Soïssa e de d'alti emplaçaments que auem causes a millhorar tà convertir-mos en un referent absolut en aquest airau. I treballharam en aquesta linha entà aufrir es milhors prestacions as nòsti clients e que poguen gaudir de Baqueira-Beret.

autoescola pallars

Aprovaràs ràpid, conduiràs segur!

Vielha e Mijaran · Ctra. Gaussanch, 4
25530 (Lleida) · T:619 060 731

ESTERRI D'ÀNEU · TREMP · SORT ·
LA POBLA DE SEGUR · BALAGUER · LLEIDA ·
PONT DE SUERT · FRAGA · BARCELONA · BENASQUE

www.autoescolapallars.com